1. ZAKRES ROBÓT

Projekt przebudowy drogi gminnej w miejscowości Włościbórz obejmuje:

- przebudowę dróg gminnych w miejscowości Włościbórz;
- poszerzenie przebudowywanych dróg do szerokości wymaganych rozporządzeniem;
- wykonanie nowej nawierzchni przebudowywanych dróg;
- rozbiórka istniejącej nawierzchni,
- odtworzenie istniejących zjazdów do posesji i na drogi boczne;
- budowę mini ronda na skrzyżowaniu dróg gminnych na działce nr 192/7,
- zapewnienie prawidłowego odprowadzenia wód opadowych z dróg;
- budowę kanalizacji deszczowej;
- przebudowę kolizji z istniejącym uzbrojeniem ternu telekomunikacyjną oraz elektryczną;
- budowę oświetlenia;
- wycinkę w niezbędnym zakresie drzew i krzewów;
- wykonanie stałej organizacji ruchu.

2. WSKAZANIE ELEMENTÓW ZAGOSPODAROWANIA DZIAŁKI LUB TERENU, MOGĄCYCH STWARZAĆ ZAGROŻENIE BEZPIECZEŃSTWA

Istniejące elementy zagospodarowania działki i sąsiadującego otoczenia nie stwarzają zagrożenia same w sobie i nie są objęte opracowaniem.

Realizacja prac wiąże się z następującymi elementami mogącymi stwarzać zagrożenie:

- praca w rejonie przebudowywanych ulic (np. zdjęcie humusu, roboty ziemne,);
- prace w obrębie przebudowywanego skrzyżowania (rozbiórka nawierzchni, malowanie oznakowania poziomego);
- poziomy i pionowy transport materiałów;
- konieczność prowadzenia robót przy jednoczesnym użytkowaniu skrzyżowania przez uczestników ruchu drogowego.

3. WSKAZANIA DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH ZAGROŻEŃ

Wskazania dotyczące przewidywanych zagrożeń oraz zastosowane środki profilaktyczne:

1) Wykonywanie nasypów i wykopów

Zagrożenie:

najechanie, potrącenie przez maszynę lub samochód ciężarowy.

Zastosowane środki profilaktyczne:

- oznakowanie robót drogowych zgodnie z instrukcją oznakowania prowadzonych robót drogowych w pasie drogowym;
- stosowanie znaków ostrzegawczych, informacyjnych, zapór, świateł ostrzegawczych;
- stosowanie kamizelek ostrzegawczych z elementami odblaskowymi;
- zachowanie ostrożności i uwagi;
- szkolenie w zakresie BHP.

Zagrożenie:

potkniecie, poślizgniecie podczas poruszania się po płaszczyźnie.

Zastosowane środki profilaktyczne:

- wyznaczenie ciągów komunikacyjnych o równej nawierzchni;
- zapewnienie ładu i porządku na budowie;
- stosowanie odpowiedniego obuwia do warunków pracy (z podeszwami przeciwpoślizgowymi);

_

szkolenia BHP i profilaktyczne badania lekarskie.

Zagrożenie:

uderzenie osprzętem maszyn do robót ziemnych.

Zastosowane środki profilaktyczne:

- praca w bezpiecznej odległości od pracującej maszyny;
- nadzór nad wykonywanymi robotami i właściwa organizacja pracy;
- przestrzeganie przepisów przez operatorów maszyn;
- stosowanie przez pracowników odzieży i obuwia roboczego oraz hełmu;
- szkolenie w zakresie BHP.

Zagrożenie:

zawalenie się ścian wykopu.

Zastosowane środki profilaktyczne:

- zapewnienie odpowiedniej obudowy lub nachylenia ścian wykopu zgodnie z projektem;
- zastosowanie odpowiednich materiałów na deskowania;
- składowanie urobku i materiałów poza klinem odłamu;
- zapewnienie odpowiednich zejść i wyjść z wykopu, co 20 m;
- wygrodzenie wykopu barierami ochronnymi i oznakowanie tablicami ostrzegawczymi.

2) Obsługa maszyn i urządzeń

Zagrożenie:

ruchome części maszyn oraz ostre lub wystające elementy.

Zastosowane środki profilaktyczne:

- stosowanie właściwych osłon części ruchomych np. osłon tarcz d pił, napędów pasowych, itp.;
- dobra znajomość instrukcji obsługi;
- oznakowanie osłon oraz wystających poza gabaryt części maszyn i urządzeń zgodnie z PN;
- odpowiednia odzież robocza bez zwisających elementów;
- stosowanie odpowiednich narzędzi tnących np. kompletna tarcza piły, itp.;
- porządek na stanowisku,
- właściwy nadzór.

3) Prace przeładunkowe przy pomocy dźwigu

Zagrożenie:

uderzenie hakiem lub zawieszonym ciężarem.

Zastosowane środki profilaktyczne:

- stosowanie urządzeń dźwignicowych posiadających aktualny odbiór przez UDT;
- terminowe i zgodne z przepisami wykonywanie przeglądów urządzeń dźwignicowych;
- obsługiwanie urządzeń dźwignicowych przez operatorów posiadających właściwe uprawnienia;
- stosowanie osprzętu podnośnego zgodnie z instrukcją obsługi.

4) Obsługa i cięcie piłą do przecinania nawierzchni bitumicznych i betonowych

Zagrożenie:

zaprószenie oczu i wprowadzenie pyłu do dróg oddechowych.

Zastosowane środki profilaktyczne:

- stosowanie okularów, gogli lub osłon przeciwodpryskowych;
- stosowanie masek przeciwpyłowych;
- stosowanie wody przy cięciu nawierzchni i elementów betonowych.

Zagrożenie:

– hałas.

Zastosowane środki profilaktyczne:

- dobór odpowiednich ochron słuchu;
- wyposażenie pracowników i wyegzekwowanie stosowania przydzielonych ochron słuchu;
- oznakowanie strefy hałasu tablicami ostrzegawczymi;
- systematyczne badania lekarskie.

5) Obsługa elektronarzędzi

Zagrożenie:

porażenia prądem elektrycznym.

Zastosowane środki profilaktyczne:

- dokonywanie konserwacji i przeglądów elektronarzędzi zgodnie z instrukcją;
- zabezpieczenie przewodów elektrycznych przed uszkodzeniami mechanicznymi;
- wykonywanie badań skuteczności ochrony przeciwporażeniowej urządzeń i rezystancji izolacji instalacji elektrycznej;
- wykonanie instalacji elektrycznej zgodnie z PN;
- wykonywanie robót instalacyjnych zgodnie z dokumentacją i instrukcją;
- wykonywanie robót instalacyjnych przez pracowników posiadających odpowiednie uprawnienia;
- szkolenie BHP.

6) Obsługa zagęszczarki ubijakowej i płytowej

Zagrożenie:

wibracja.

Zastosowane środki profilaktyczne:

- stosowanie właściwie dobranych amortyzatorów;
- wprowadzenie nowoczesnych narzędzi ręcznych o obniżonym poziomie drgań;
- ograniczenie czasu ekspozycji na drgania;
- stosowanie ochron indywidualnych: rękawic antywibracyjnych.

Zagrożenie:

halas.

Zastosowane środki profilaktyczne:

jak pkt. 3.

7) Układanie drobnowymiarowych elementów betonowych

Zagrożenie:

 przygniecenie kończyn dolnych lub górnych spowodowane transportowanym ręcznie lub układanym elementem.

Zastosowane środki profilaktyczne:

- przestrzeganie norm przenoszenia ciężarów;
- stosowanie obuwia ochronnego oraz odpowiednich rękawic ochronnych;
- stosowanie przy przenoszeniu krawężników kleszczy;
- przestrzeganie zasad i instrukcji dot. zespołowego przenoszenia ciężaróe;
- zachowanie ostrożności,
- szkolenie BHP.

4. WSKAZANIA PROWADZENIA INSTRUKTAŻU PRACOWNIKÓW PRZED PRZYSTĄPIENIEM DO ROBÓT

Prace budowlane objęte zakresem niniejszego opracowania muszą być wykonywane przez osoby przeszkolone w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, pod nadzorem osoby posiadającej uprawnienia do prowadzenia takich robót.

Ogólne zasady BHP:

 na terenie budowy przez cały czas należy używać odzieży i obuwia ochronnego, kasków, kamizelek ostrzegawczych z elementami odblaskowymi;

- używanie lub posiadanie na terenie budowy wyrobów alkoholowych i narkotyków jest zabronione;
- bez pozwolenia nie wolno wchodzić do stref zabronionych;
- unikać niepotrzebnego ryzyka;
- natychmiast należy powiadomić przełożonego o powstaniu niebezpiecznej sytuacji lub warunków;
- wszystkie wypadki lub obrażenia muszą być natychmiast zgłaszane;
- wszyscy operatorzy muszą mieć udokumentowane kwalifikacje do obsługi specjalistycznych maszyn, urządzeń, narzędzi itp.

5. ZABEZPIECZENIE TERENU BUDOWY

Wykonawca jest zobowiązany do utrzymania ruchu publicznego na terenie budowy w okresie trwania realizacji aż do zakończenia i odbioru ostatecznego robót.

Na czas robót musi być sporządzony projekt czasowej organizacji ruchu i zabezpieczenia robót w okresie trwania budowy.

W czasie wykonywania robót wykonawca dostarczy, zainstaluje i będzie obsługiwał wszystkie tymczasowe urządzenia zabezpieczające jak: zapory, światła ostrzegawcze, sygnały itp., zapewniając w ten sposób bezpieczeństwo pojazdów i pieszych. Wykonawca zapewni stałe warunki widoczności w dzień i w nocy tych zapór i znaków, dla których jest to nieodzowne ze względów bezpieczeństwa.

Wjazdy i wyjazdy z terenu budowy przeznaczone dla pojazdów i maszyn pracujących przy realizacji robót należy odpowiednio oznakować.

6. OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA

Wykonawca będzie przestrzegać przepisów ochrony przeciwpożarowej. Będzie utrzymywać sprawny sprzęt przeciwpożarowy, wymagany przez odpowiednie przepisy. Materiały łatwopalne będą składowane w sposób zgodny z odpowiednimi przepisami zabezpieczone przed dostępem osób trzecich.

7. BEZPIECZEŃSTWO I HIGIENA PRACY

Podczas robót Wykonawca ma obowiązek przestrzegać przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy.

W szczególności ma obowiązek zadbać, aby personel nie wykonywał pracy w warunkach niebezpiecznych, szkodliwych dla zdrowia oraz nie spełniających odpowiednich wymagań sanitarnych.

Wykonawca zapewni i będzie utrzymywał wszelkie urządzenia zabezpieczające, socjalne oraz sprzęt i odpowiednia odzież dla ochrony życia i zdrowia osób zatrudnionych na budowie oraz zapewnienia bezpieczeństwa publicznego.

Opracowała: